κλησίαν ἐπὶ τρεῖς ἐνιαυτοὺς ἐτελεύτησεν ἐν ἔτει 999 (α). Οὗτος ἔγραψεν ἐγκύκλιον ἐπιστολὴν ὁμοίαν τῇ τοῦ Φωτίου καὶ τὰς αὐτὰς σχεδὸν αἰτιάσεις κατὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐκκλησίας περιλαμβάνουσαν, ἣν ἔπεμψε τοῖς λοιποῖς Πατριάρχαις. Ταύτης ἀντίγραφον ἀπόκειται ἐν τῇ ἐν Μόσχᾳ βιβλιοθήκῃ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῇ ἐπιγραφῇ „Σισινίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἐγκύκλιος ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς τῆς Ἀνατολῆς ἀρχιερατικοὺς θρόνους, περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος“.

ΙΑ′ ἙΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ.

Μιχαὴλ Κηρουλάριος, ἀνέβη ἐπὶ τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐν ἔτει 1043 κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τρίτος μετὰ τὸν ἐκ τῶν διπτύχων ἐκβαλόντα τὸ τοῦ Πάπα ὄνομα Σέργιον, ἐξωρίσθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰσαακίου τοῦ Κομνηνοῦ ἐν ἔτει 1058 καὶ ἐτελεύτησεν ἐν τῇ ἐξορίᾳ τὸν Δεκέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους (β). Ὁ τὴν ἀξίαν διακοσμήσας καὶ τὸν σωτήριον λόγον ὀρθοτομήσας Πατριάρχης Μιχαὴλ συνεκρότησεν ἐν ἔτει 1053 Σύνοδον οἰκουμενικὴν καὶ τὸν Πάπαν τῆς Ῥώμης τελείως τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐξέκοψεν. Οὗτος ὁ ἀοίδιμος Πατριάρχης ἔγραψε κατὰ τῶν καινοτομιῶν τῶν Λατίνων 1) Ἐπιστολὴν πρὸς Ἰωάννην ἐπίσκοπον Τράνης τῆς Ἀπουλίας, ἐν ᾗ ἐλέγχει τοὺς Λατίνους διὰ τὴν τῶν ἀζύμων χρῆσιν καὶ τὰς λοιπὰς καινοτομίας· 2) Ἐπιτολὰς δύο πρὸς τὸν Πατριάρχην Ἀντιοχείας Πέτρον. 3) Ἐπιστολὰς δύο, ὧν ἡ μὲν ἐπέμφθη τῷ Πατριάρχῃ Ἀλεξανδρείας, ἡ δὲ τῷ τῶν

(α) Βλ. Κεδρηνοῦ Σύνοψιν ἱστοριῶν.
(β) Michaelis Attaliotae Historia σελ. 63. Bonnae 1853.